

INTERROGANT-NOS SOBRE LA SITUACIÓ DE LES PERSONES GRANS LGTBI

Josep Maria Mesquida

Investigador de l'estudi 50+ LGTB

Durant els últims anys, l'envelliment de les persones LGTBI ha estat una qüestió que ha anat adquirint visibilitat i interès, tant per part del mateix col·lectiu com per part de la gerontologia social. Les entitats que conformen el teixit associatiu LGTBI han consolidat programes i serveis que s'orienten a les persones més grans i també s'han creat organitzacions especialitzades com la Fundació Enllaç a Catalunya o la Fundación 26 de diciembre a Madrid. Alguns òrgans de participació formal del col·lectiu, com el Consell Municipal de Lesbianes, Gais, Trans, Bisexuals i Intersexuals de Barcelona, han facilitat la realització d'accions de sensibilització en entorns assistencials i cívics, i han donat suport a la recerca 50+ Persones LGTB grans a la ciutat de Barcelona.

L'objectiu d'aquesta investigació era conèixer la situació social del col·lectiu posant l'accent en les expectatives i necessitats quant a serveis socials. Ha estat realitzada entre l'any 2013 i el 2015 i ha comptat amb la implicació de diferents actors amb la funció de promotors: l'Ajuntament de Barcelona, la Fundació Enllaç i la Universitat de Barcelona. A més a més, durant la seva realització s'han implicat moltíssimes altres persones i organitzacions.

En total unes 300 persones majors de 50 anys han participat en alguna de les accions realitzades. D'aquestes, 243 van contestar l'enquesta en línia i la resta van participar per mitjà d'entrevistes individuals i grups de discussió. Centrant-nos en les respostes al qüestionari, s'observa que un 59,3 % es van identificar com a gai, un 24,3 % va declarar-se lesbiana, un 9,4 % va presentar-se com a bisexual i un 4,9 % va optar per la categoria transsexual. Cal assenyalar que un 14,8 % va identificar-se amb l'opció altres.

El treball mostra que la singularitat del col·lectiu, en relació a la resta de la població gran, és l'exigència de gaudir de serveis respectuosos amb totes les opcions sexuals i de gènere. Sembla que les residències, els centres de dia i els serveis a domicili són percebuts com serveis poc segurs i es planteja la necessitat de realitzar accions de sensibilització i també la possibilitat de posar en marxa iniciatives innovadores en forma d'habitatges col·lectius amb un gran nivell d'autogestió per part de les persones beneficiàries.

Un parell de dades referides a aspectes de salut han de ser destacades: més del 20% dels homes participants s'identifica com a seropositiu en relació al VIH, mentre que el percentatge de dones que es realitzen mamografies de forma periòdica (75,6 %) és inferior al de les dones amb mateixa edat que contesten a enquestes

dirigides a la població general (94,3 %). En ambdós casos es posa de manifest la necessitat de realitzar accions sectorials preventives..

Les persones que han contestat són relativament joves presentant una mitjana d'edat de 60,2 anys, en general no pateixen situacions socioeconòmiques de gran desavantatge, viuen al centre de la ciutat i estan vinculades a l'associacionisme LGTBI. Cal doncs, arribar a les persones LGTBI que pateixen situacions de major vulnerabilitat social. A més a més, algunes dades suggereixen situacions d'especial gravetat apuntant cap a les dones trans, les persones bisexuals i les persones migrants com a grups especialment vulnerables. De manera que és necessari saber-ne més en relació a les persones que no han participat i en relació als grups que sembla que sí que estarien passant per situacions que mereixen accions específiques.

Els resultats de la recerca han quedat recollits en dues publicacions:

- **un informe general de la investigació** que es pot trobar a <http://hdl.handle.net/2445/98723>

- **un recull de relats de vida** que es pot consultar a <http://hdl.handle.net/2445/98724>.

